

СИЛАБУС

навчальної дисципліни ОК 3. ВСТУП ДО МОВОЗНАВСТВА

Спеціальність	035 «Філологія»
Освітня програма	ГЕРМАНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАД
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс / семестр вивчення	1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ECTS
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 32 год
	Практичні заняття – 16 год.
	Самостійна робота – 72 год.
Вид індивідуального завдання	контрольна робота, реферат, проєкт
Форма підсумкового контролю	Залік
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра теорії і практики перекладу та іноземних мов, ауд.113, кабінет 212 e-mail: kaf-lang@suem.edu.ua
Викладач /і:	Лімборський І.В., д.філол.н, професор.
Контактна інформація викладача/ів:	E-mail: limb19662@gmail.com Тел. 380939711044
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google Meet, інтерактивні застосунки, соціальні мережі (файлообмінні). Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання активних аудиторних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Мета навчальної дисципліни:	ознайомити слухачів з найважливішими поняттями мовознавства, дати уявлення про природу та суть мови, познакомити з природою мовного знака, дати студентам основні знання щодо структури, ієрархічності будови мови,

	а також основних методів її вивчення
<p>Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:</p>	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК):</p> <p>СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.</p> <p>СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту відповідно до спеціалізації 035.</p> <p>СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p> <p>СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>
<p>Результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)</p>	<p>РН 1 Пояснювати сутність літератури як мистецтва слова. Обстоювати загальноестетичні й гуманістичні принципи творення літератури на певному історичному етапі її розвитку. Обґрунтовувати роль канонічних творів у художній системі літератур, мови яких вивчаються</p> <p>РН 2 Проводити самостійне вивчення різних інформаційних, наукових, літературно-критичних джерел з дотриманням принципів академічної доброчесності</p>

	<p>PH 3 Працювати над ІНДЗ, готувати інформаційні повідомлення, проводити компаративні дослідження на основі самостійно опрацьованих джерел. Оформлювати результати власної роботи з літературним і літературно-критичним матеріалом у формі презентацій, доповідей, літературних коментарів, опорних схем тощо</p> <p>PH 5 Виконувати колективні, групові завдання, брати участь у дискусії, розвивати комунікативну компетентність і толерантне ставлення до різних культур</p> <p>PH 6 Робити проекти, візуалізувати виступи, створювати власні проекти з використанням програмних засобів</p> <p>PH 7 Виявляти під час літературознавчих і філологічного аналізів творів риси авторського стилю</p> <p>PH 11 Вести публічну дискусію й вміти презентувати власні напрацювання</p>
<p>Очікувані результати навчання:</p>	<p>ОРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ОРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ОРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ОРН 4. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p>ОРН 5. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p>
<p>Анотація навчальної дисципліни:</p> <p>Навчальний курс «Вступ до мовознавства» займає особливе місце в системі дисциплін, що вивчаються на факультетах філологічного профілю у вищих навчальних закладах. Значення цього курсу визначається тим, що в ньому викладаються відомості принципового значення, на яких ґрунтується вивчення будь-якої мовознавчої дисципліни. Він слугує методологічною базою для побудови всіх курсів мовознавчого циклу і ознайомлює здобувачів вищої освіти з основними відомостями про мову, важливими поняттями і термінами лінгвістики, з методами дослідження мови і сучасним рівнем розвитку теорії. Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні аспекти теорії мови: знакова</p>	

природа, структура мови, взаємозв'язок мови і мислення, співвідношення мови і мовлення, фонологічна, лексико-семантична та граматична системи мови, функціонування та розвиток наукових шкіл світової лінгвістики, характеристика їх основних принципів, методик дослідження й аналіз найважливіших здобутків визначних мовознавців минулого та сучасності. Мовознавство демонструє різні шляхи та методи дослідження мови, встановлює зв'язок між численними способами опису мови, пояснює причини неоднакових інтерпретацій явищ в різних наукових школах і напрямках на всіх етапах розвитку мовознавства. В курсі враховані комунікативні, культурні та психологічні чинники, що сприяють створенню та функціонуванню різних лінгвістичних теорій. Особлива увага приділяється фактору взаємозв'язку та наслідування мовознавчих ідей.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Мовознавство як наука.

Тема 2. Загальні питання мовознавства.

Тема 3 Фонетика і фонологія.

Тема 4. Граматика. Основні категорії граматики.

Тема 5. Морфема і словоформа. Словосполучення і речення.

Тема 6. Лексикологія. Семасіологія. Ономасіологія та фразеологія. Структура лексико-семантичного рівня.

Тема 7. Мовна типологія.

Тема 8. Письмо. Закони розвитку мови.

Рекомендовані джерела інформації

1. Бевзенко С. П. Вступ до мовознавства: Короткий нарис: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2006. 143 с.
2. Дрогомирецький П. П., Пена Л. І. Вступ до мовознавства: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2015. 102 с.
3. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2006. 334 с.
4. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 368 с.
5. Левицький А. Е., Сингаївська А. В., Славова Л. Л. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 104 с.
6. Монжалеї Т. К. Вступ до мовознавства: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 183 с.
7. Лисиченко Л. А. Лексико-семантична система української мови. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2006.
8. 16. Масенко Л. Т. Мова і політика. Київ: Соняшник, 2004. С. 23–37.
9. 17. Масенко Л. Суржик у системі розмовних форм побутування української мови. Дивослово. 2007. № 12. С. 26–31.
10. 18. Матвіяс І. Г. Особливості фонетичної системи в західноукраїнському варіанті літературної мови. Мовознавство. 2011. № 4. С. 16–22.
11. 19. Мельничук О. С. Походження мови. Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/ukrmova/um75.htm>.
12. 20. Німчук В. В. Проблеми українського правопису ХХ – поч. ХХІ ст. Кам'янець-Подільський: КПДПУ, 2002.
13. 21. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2010. 844 с. 22. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: навч. посіб. Київ: Знання, 2007.
14. 23. Українська мова: Енциклопедія / редкол. : Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови), М. П. Зяблюк [та ін.]. Київ: Укр. енцикл., 2004. 824 с.

Система оцінювання результатів навчання:

Схема розподілу балів:

Залік	70 балів (поточний контроль)	30 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)
-------	---------------------------------	--

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

		16 балів (контроль виконання
--	--	---------------------------------

Залік	45 балів (поточний контроль)	індивідуальних завдань)
-------	------------------------------	-------------------------

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (поточний контроль) відбувається під час оцінювання контролю знань таких видів навчальних робіт:

- 1) *Доповіді, виступи на заняттях;*
- 2) *Звіти з виконання практичних робіт;*
- 3) *Усне опитування;*
- 4) *Письмові роботи з засвоєння тем курсу;*
- 5) *Виконання завдань самостійної роботи.*

Кожний вид поточної навчальної роботи студента оцінюються за 5-бальною шкалою.

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Вступ до мовознавства».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються:

хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту освітніх програм: ОПП «Германська філологія та переклад за спеціалізацією 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (а саме: відповідність назві дисципліни, кількості кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання), яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри, протокол від «22» листопада 2023 р. № 3.